

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Київський національний університет будівництва і архітектури

ОЛІМПІЙСЬКИЙ І ПРОФЕСІЙНИЙ СПОРТ

Методичні вказівки
до вивчення дисципліни
для студентів спеціальності
017 «Фізична культура і спорт»
освітнього рівня бакалавр
денної і заочної форм навчання

Київ 2022

УДК 796
О-54

Укладач С.М. Киселевська, ст. викладач

Рецензент О.А. Озерова, канд. наук з фіз. вих. і сп., доцент

Відповідальний за випуск О.М. Шамич, д-р псих. наук,
професор

*Затверджено на засіданні кафедри фізичного виховання
і спорту, протокол № 3 від 10 грудня 2021 року.*

В авторській редакції.

О-54 **Олімпійський і професійний спорт: методичні вказівки до вивчення дисципліни / уклад.: С.М. Киселевська. – Київ: КНУБА, 2022. – 44 с.**

Містять загальні відомості, мету, завдання, програму та структуру навчальної дисципліни «Олімпійський і професійний спорт». Надано теми лекційних і семінарських занять, теми для самостійної роботи, питання модульного та семестрового контролю, літературу та інші інформаційні ресурси щодо вивчення дисципліни.

Призначено для студентів спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» освітнього рівня бакалавр денної і заочної форм навчання.

ЗМІСТ

Загальні положення.....	4
1. Характеристика навчальної дисципліни «Олімпійський і професійний спорт»	6
2. Компетенції студентів, що формуються в результаті засвоєння дисципліни	7
3. Програма навчальної дисципліни.....	9
3.1. Модуль 1. ЗМ 1. Олімпійський спорт	9
3.2. Модуль 2. ЗМ 1. Професійний спорт	13
4. Структура навчальної дисципліни	24
5. Вимоги до самостійної роботи студентів	28
6. Контроль за якістю навчання	29
6.1. Організація та проведення модульного контролю	29
6.2. Організація та проведення семестрового контролю	34
Список літератури	39

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Олімпійський рух – це грандіозне явище, що об'єднує народи усіх континентів, а Олімпійські ігри перетворилися в істинно епохальні заходи, до участі в яких залучаються спортсмени із більш як 200 країн. За ходом і результатами Олімпійських ігор стежить половина населення Земної кулі. Краса і велич, боротьба та сила духу, вирій почуттів – все це чудовий і багатий олімпійський світ. А ще олімпійський рух – це дивовижна історія, сповнена найрізноманітнішими феноменальними фактами та рекордами, звершеннями та ідеями – тим, що об'єднує людей з різних куточків планети незалежно від віку, статі, раси, політичних або релігійних уподобань.

Неоціненною є роль, яку відіграє олімпійський спорт в освітній і виховній сфері людини, у зміцненні тріумфу ідеалів миру, братерства та солідарності – складових мирного розвитку людства.

Сучасний світ розглядає олімпізм як життєстверджувальну філософію, що ґрунтується на повазі до культурних, етнічних і моральних цінностей, що сприяють вихованню молодого покоління у дусі кращих зразків спорту, культури та мистецтва.

Курс «Олімпійський і професійний спорт» – є обов'язковою дисципліною у програмі навчання студентів спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» освітнього рівня бакалавр.

«Олімпійський і професійний спорт» є базовою навчальною дисципліною, яка викладається на 2-му курсі для майбутніх фахівців і логічно пов'язана з іншими дисциплінами, що вивчаються студентами: історією української державності та культури, історією фізичної культури, спортивними спорудами, теорією і методикою фізичної культури тощо.

Мета навчальної дисципліни: вивчення історії відродження і розвитку олімпійського руху та професійного спорту, їх ідеалів і принципів, місця в системі явищ сучасного громадського життя, організаційно-правових та економічних основ олімпійського і професійного спорту; оволодіння студентами знань про історичні, організаційні, соціальні, економічні та правові аспекти функціонування видів олімпійського і професійного спорту та застосування отриманих знань у практичній площині.

Завдання дисципліни:

Методичні:

- Визначення основних напрямків навчальної, наукової роботи студентів.
- Допомога студентам оволодіти нормами щодо вивчення дисципліни.
- Ознайомлення з науковими джерелами, до яких можна звернутись для професійного вдосконалення.

Пізнавальні:

- Сприяння процесу формування світогляду студентів – майбутніх фахівців, вихователів нової, молодшої генерації української нації, свідомого громадянина України.
- Простежування загальних закономірностей відродження та розвитку олімпійського і професійного спорту на різних етапах існування людського суспільства.
- Висвітлення соціально-політичних, правових і економічних аспектів олімпійського і професійного спорту.
- Вивчення історії відновлення, періодизації, організації та проведення олімпійських ігор, ознайомлення з олімпійськими видами спорту.
- Розширення уявлення про роль і місце олімпійського руху в житті сучасного суспільства.

Практичні:

- Отримання навичок у дотриманні вимог щодо вузівської системи навчання.
- Вироблення умінь самостійно працювати над програмним матеріалом дисципліни «Олімпійський і професійний спорт».

Предметом навчальної дисципліни є теоретичні і практичні аспекти організації професійної підготовки з урахуванням світових освітніх тенденцій.

Для складання іспиту необхідно засвоїти теоретичні відомості, оволодіти відповідними вміннями і навичками, виконати письмову контрольну роботу, брати участь в обговоренні заданих тем на семінарських заняттях, вміти працювати самостійно.

1. ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОЛІМПІЙСЬКИЙ І ПРОФЕСІЙНИЙ СПОРТ»

Концепція курсу «Олімпійський і професійний спорт» в галузі фізичного виховання і спорту полягає у системному викладенні матеріалу, який дає змогу сформувати у студентів знання та уявлення щодо розвитку олімпійського руху сучасності, розвитку національного олімпійського і професійного спорту, виникнення та відродження Олімпійських ігор, а також уміння і навички науково-дослідної роботи з дисципліни.

Таблиця 1

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 7	Галузь знань: 01 Освіта/педагогіка	Нормативна	
Модулів – 2	Спеціальність: 017 Фізична культура і спорт	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	2-й
Загальна кількість годин – 210		Семестр	
		3-4	3-4
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 3	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Лекції	
		50 год	20 год
		Практичні, семінарські	
		50 год	20 год
		Самостійна робота	
		110 год	170 год
		Індивідуальні завдання: 2 год	
		Вид контролю: залік, іспит	

Як видно з табл. 1, програма курсу розрахована на 210 год. Виконання програми здійснюється за допомогою: лекцій (50 год); семінарських занять (50 год); самостійної роботи (110 год) – для студентів денної форми навчання; лекцій (20 год); семінарських занять (20 год); самостійної роботи (170 год) – для студентів заочної форми навчання. Наприкінці 3-го семестру за даним курсом складається залік, наприкінці 4-го семестру – іспит.

2. КОМПЕТЕНЦІІ СТУДЕНТІВ, ЩО ФОРМУЮТЬСЯ В РЕЗУЛЬТАТІ ЗАСВОЄННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 2

Перелік фахових компетенцій для дисципліни «Олімпійський і професійний спорт»

Код	Зміст	Результати навчання
<i>Спеціальні (фахові) компетентності</i>		<i>Загально-професійні</i>
ФК1	Здатність навчатися протягом усього життя в контексті неперервної фахової підготовки і соціального життя, вдосконалювати й розвивати свій інтелектуальний та загальнокультурний рівень з високим рівнем самостійності. Здатність до розуміння специфічних цінностей та важливості фізичної культури і спорту у житті людини.	<p><i>Знати:</i> - основні поняття, методи, принципи, особливості та тенденції розвитку і становлення фізичної культури, олімпійського та професійного спорту на різних континентах від первіснообщинного ладу до новітнього часу;</p> <p>- найважливіші питання функціонування сучасного олімпійського та професійного спорту, його вплив на особистість, суспільство, встановлення взаємозв'язку олімпійського та професійного спорту з іншими сферами суспільної діяльності.</p> <p><i>Вміти:</i> застосовувати історичні і теоретичні знання у вирішенні виховних, педагогічних та освітніх завдань у практичній роботі.</p>
ФК2	Здатність використовувати під час навчання та виконання професійних завдань базові знання з історії олімпійського та професійного спорту.	<p><i>Знати:</i> основні історичні закономірності, дати, події у зародженні та функціонуванні системи сучасного міжнародного спорту та олімпійського руху.</p> <p><i>Вміти:</i> знаходити та аналізувати інформацію з різних джерел; здійснювати комунікаційну взаємодію за допомогою соціальних мереж.</p>

Код	Зміст	Результати навчання
<i>Спеціальні (фахові) компетентності</i>		<i>Загально-професійні</i>
ФК3	Здатність використовувати інформаційно-комунікаційні технології.	<p><i>Знати:</i> історичні етапи розвитку фізичної культури як суспільного явища; організаційні засади, структуру і матеріальну основу розвитку фізкультурно-спортивного руху в Україні.</p> <p><i>Вміти:</i> систематизувати прийоми створення, збереження, накопичення та інтерпретації даних з використанням сучасних інформаційних і комунікаційних технологій.</p>
ФК4	Здатність формувати предметні компетентності процесу навчання та виховання, встановлювати зв'язки між закономірностями розвитку особистості і принципами та технологією педагогічного процесу, визначати провідні концепції виховання особистості, прогнозувати результати навчання і виховання, конструювати цілі, зміст, методи, засоби і форми освітнього процесу.	<p><i>Знати:</i> обґрунтування ефективних методів відбору і підготовки спортсменів, аналізу, стану та перспективи розвитку олімпійського і професійного спорту у світі, у тому числі і в Україні.</p> <p><i>Вміти:</i> застосовувати набуті знання у професійній діяльності для орієнтації в сучасних тенденціях розвитку фізичної культури, оцінки спортивних подій та явищ.</p>

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Пропонований курс лекцій «Олімпійський і професійний спорт» розроблено для студентів 2-го курсу, що навчаються за спеціальністю 017 «Фізична культура і спорт».

Програма навчальної дисципліни містить обсяг знань, які повинні опанувати бакалаври відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу, а також передбачає необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Лекційні заняття містять інформацію, подану у змістових модулях вивчення дисципліни. Практичні заняття спрямовані на закріплення теоретичного матеріалу, викладеного під час лекцій.

3.1. МОДУЛЬ 1. Змістовий модуль 1. Олімпійський спорт

Тема 1. Олімпійський спорт як наукова і навчальна дисципліна.

1. Загальна характеристика структури і змісту предмета «Олімпійський спорт».

2. Сутність спорту, його роль, форми та умови функціонування в суспільстві.

3. Основні терміни дисципліни «Олімпійський спорт».

Тема 2. Олімпійські ігри стародавньої Греції.

1. Значення спорту у житті античних греків.

2. Передумови виникнення Олімпійських ігор у Стародавній Греції.

3. Програма, зміст, учасники Олімпійських ігор.

4. Спортивні споруди Стародавньої Греції.

5. Причини занепаду давньогрецьких Олімпійських ігор.

6. Значення спорту у житті античних греків.

Тема 3. Відродження Олімпійських ігор сучасності. Діяльність П'єра де Кубертена.

1. Передумови відродження Олімпійських ігор сучасності.

2. Піонери відродження Олімпійських ігор.

3. Розкопки Олімпії.

4. Життя та діяльність П'єра де Кубертена.

5. Атлетичний конгрес 1894 року та його значення.

Тема 4. Міжнародна система олімпійського руху: принципи, структура і діяльність.

1. Фундаментальні принципи олімпійського спорту.

2. Олімпійська хартія – основний правовий документ олімпійського спорту.

3. Діяльність Міжнародного Олімпійського Комітету (МОК).

4. Міжнародні спортивні федерації (МСФ).

5. Національні Олімпійські Комітети (НОК) та їх роль у зміцненні міжнародного олімпійського руху.

6. Міжнародна олімпійська академія (МОА), Олімпійський музей.

Тема 5. Президенти Міжнародного олімпійського комітету, їхня роль у розвитку олімпійського спорту.

1. Деметріус Вікелас (1894-1896 рр.).

2. П'єр де Кубертен (1896-1925 рр.).

3. Анрі де Байє-Латур (1925-1942 рр.).

4. Юханнес Зігфрід Едстрем (1946-1952 рр.).

5. Ейвері Брендедж (1952-1972 рр.).

6. Майкл Моріс Кілланін (1972-1980 рр.).

7. Хуан Антоніо Самаранч (1980-2001 рр.).

8. Жак Роге (2001-2013 рр.).

9. Томас Бах (2013 р. – дотепер).

Тема 6. Періодизація Олімпійських ігор.

1. Періодизація Ігор.

2. Ігри першої Олімпіади.

3. Загальна характеристика першого періоду Ігор Олімпіад (1896-1912 рр.).

4. Загальна характеристика другого періоду Ігор Олімпіад (1920-1948 рр.).

5. Загальна характеристика третього періоду Ігор Олімпіад (1952-1988 рр.).

6. Початок четвертого періоду олімпійського руху сучасності.

Тема 7. Організація і проведення Олімпійських ігор.

1. Місце проведення Олімпійських ігор.

2. Підготовка і проведення Олімпійських ігор.

3. Програма Олімпійських ігор.

4. Барселона – столиця ігор XXV Олімпіади (1992 р.).

5. Атланта – столиця Ігор XXVI Олімпіади (1996 р.).

6. Підсумки, уроки, проблеми.

Тема 8. Характеристика видів спорту, що включені до програми Ігор Олімпіад, зимових Олімпійських ігор і Всесвітніх ігор.

1. Класифікація олімпійських видів спорту;
2. Ігри Олімпіад першого періоду (1896-1912 рр.).
3. Ігри Олімпіад другого періоду (1920-1948 рр.).
4. Ігри Олімпіад третього періоду (1952-1964 рр.).
5. Коротка характеристика видів спорту літніх Олімпіад.
6. Зимові види спорту в програмі ігор Олімпіад і перші зимові Олімпійські ігри.
7. Зимові Олімпійські ігри в системі олімпійського спорту.
8. Характеристика видів спорту, що входять до програм зимових Олімпійських ігор.
9. Всесвітні спортивні ігри як підготовка до Олімпіад.

Тема 9. Олімпійський спорт в Україні.

1. Історія розвитку олімпійського спорту в Україні до 1992 р.
2. Історія НОК України.
3. Сучасний стан олімпійського спорту в Україні.
4. Спортсмени України в іграх Олімпіад (після 1952 р.).
5. Спортсмени України на зимових Олімпійських іграх (після 1956 р.).
6. Спортсмени України на юнацьких Олімпійських іграх.
7. Спортсмени України у Параолімпійських іграх.

Тема 10. Соціально-політичні, правові і економічні аспекти олімпійського спорту.

1. Єдність олімпійського руху – головне завдання МОК.
2. Діяльність МОК в останні роки.
3. Боротьба з апартеїдом у спорті.
4. Боротьба із застосуванням допінгу в спорті.
5. Економічна діяльність МОК.

Тема 11. Міжнародна система олімпійського руху.

1. Штаб-квартира МОК і її правовий статус на території Швейцарії.
2. Олімпійська система і ООН.
3. Європа і спорт.
4. Правова база сучасної Олімпійської системи.

Тема 12. Олімпійський спорт і ЗМІ.

1. Взаємозв'язок олімпійського спорту і засобів масової інформації.

2. Професіональні і морально-етичні проблеми в діяльності засобів масової інформації.

3. Вимоги, що ставляться до спортивних споруд.

4. Особливості побудови і підготовки спортивних споруд.

5. Спортивні споруди після закінчення Олімпійських ігор.

6. Олімпійський спорт і охорона навколишнього середовища.

Тема 13. Досвід побудови олімпійської підготовки в світі.

1. Підходи до побудови олімпійської підготовки.

2. Розвиток основ централізованої підготовки в олімпійському спорті.

3. Розвиток зарубіжних центрів олімпійської спортивної підготовки і спортивної науки.

4. Науково-методичне і медичне забезпечення спортивної підготовки в зарубіжних країнах.

5. Система змагань і відбір до збірних команд зарубіжних країн.

Тема 14. Феномен спорту.

1. Вступні визначення щодо джерел і визначальних рис спорту.

2. Різноманіття видів спорту.

3. Спортивні результати як атрибут спорту. Фактори і тенденції їхньої динаміки.

4. Типи критеріїв спортивних результатів. Історичні тенденції динаміки спортивних досягнень.

5. Загальні фактори динаміки спортивних результатів і її тенденції.

6. Основні функції й функціональні зв'язки спорту в системі соціальних явищ.

Тема 15. Аматорство і професіоналізм у спорті.

1. Уявлення щодо спортсменів-аматорів і професіоналів.

2. Професіоналізація олімпійського спорту.

3. Особливості професійного спорту.

3.2. МОДУЛЬ 2. Змістовий модуль 1. Професійний спорт.

Тема 1. Професійний спорт як навчальна дисципліна.

1. Предмет і основні завдання дисципліни.

2. Загальна характеристика змісту дисципліни.

3. Основні поняття (терміни).

4. Взаємозв'язок дисципліни «Загальна теорія професійного спорту» з іншими дисциплінами навчального плану.

5. Стан і перспективи розвитку професійного спорту в Україні.

Тема 2. Професійний спорт як соціальне явище.

1. Сутність професійного спорту як соціального явища.
2. Загальні соціальні функції професійного спорту.
3. Специфічні соціальні функції професійного спорту.
4. Міжнародні спортивні організації і професійний спорт.
5. Держава і професійний спорт.
6. Професійний спорт у сучасному суспільстві.

Тема 3. Історія розвитку професійного спорту.

1. Ознаки професіоналізму у спорті Стародавньої Греції.
2. Передумови виникнення професійного спорту в новітній час.
3. Особливості розвитку і функціонування професійного спорту в США.
4. Особливості розвитку і функціонування професійного спорту в Європі.
5. Особливості формування і розвитку професійного спорту в Азії та Африці.
6. Роль засобів інформації у формуванні та розвитку професійного спорту.

Тема 4. Формування та розвиток професійного спорту (командні ігрові види).

1. Формування та розвиток бейсболу.
2. Формування та розвиток американського футболу.
3. Формування та розвиток баскетболу.
4. Формування та розвиток хокею.
5. Формування та розвиток футболу.

Тема 5. Формування та розвиток професійного спорту (індивідуальні та індивідуально-командні види).

1. Формування та розвиток боксу.
2. Формування та розвиток тенісу.
3. Формування та розвиток велосипедного спорту.
4. Формування та розвиток автомобільного спорту.

Тема 6. Система змагань у професійних видах спорту.

1. Чинники економічної ефективності систем змагань у ПС.
2. Порівняльний аналіз систем змагань в НБА, ГБЛ, НФЛ та НХЛ.
3. Системи змагань в інших видах спорту:
  - а) система змагань у тенісі;

- б) система змагань у боксі;
- в) система змагань у велосипедному спорті;
- г) система змагань у автоспорті;
- д) система змагань у легкій атлетиці.

Тема 7. Система відбору новачків у професійному спорті.

1. Сутність системи «драфт» і її вплив на економічну ефективність діяльності у Професійному спорті (драфт-лотерея, драфт-розширення, драфт-відмова).
2. Відбір новачків в НБА.
3. Система відбору спортсменів ГБЛ.
4. Особливості відбору новачків НФЛ.
5. Відбір новачків НХЛ.
6. Відбір пілотів до перегонів «Формула-1».
7. Система відбору велогонщиків до участі у професійних шосейних гонках.
8. Особливості відбору спортсменів у професійному боксі.
9. Система відбору спортсменів у професійному тенісі.

Тема 8. Економічні засади професійного спорту.

1. Специфіка бізнесу у професійному спорті.
2. Джерела прибутків у професійному спорті.
3. Статті видатків у професійному спорті.

Тема 9. Організаційно-правові засади професійного спорту.

1. Ліга як основна структурна одиниця професійного спорту.
2. Організаційна структура професійного спортивного клубу (команди).
3. Основи правового регулювання у професійному спорті.
4. Правові основи професійного спорту в Європі.
5. Трудові взаємовідносини у професійному спорті.
6. Система заходів обмеження прав спортсменів.
7. Асоціації спортсменів професійних ліг.

Тема 10. Розвиток професійного спорту в Україні.

1. Формування та розвиток професійного спорту в Україні.
2. Спортсмени України в іноземних професійних клубах.
3. Створення національних структур професійного спорту та їх інтеграція до міжнародного професійного спорту.
4. Перспективи розвитку професійного спорту в Україні.

Семінарські заняття

Основна дидактична *мета* семінарських занять – розширення, поглиблення і деталізація наукових знань, отриманих студентами на лекціях і в процесі самостійної роботи та спрямованих на підвищення рівня засвоєння навчального матеріалу, набуття умінь і навичок, розвиток наукового мислення та усного мовлення студентів.

Таблиця 3

Теми семінарських занять

№ пор.	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1	2	3	4
ОЛІМПІЙСЬКИЙ СПОРТ			
1	Олімпійський спорт як наукова і навчальна дисципліна.	2	
2	Олімпійські ігри Стародавньої Греції.	2	2
3	Відродження Олімпійських ігор сучасності. Діяльність П'єра де Кубертена.	2	
4	Міжнародна система олімпійського руху: принципи, структура і діяльність.	2	2
5	Президенти Міжнародного олімпійського комітету, їхня роль у розвитку олімпійського спорту.	2	
6	Періодизація Олімпійських ігор.	2	2
7	Організація і проведення Олімпійських ігор.	2	
8	Характеристика видів спорту, що включені до програми ігор Олімпіад, зимових Олімпійських ігор та Всесвітніх ігор.	2	2
9	Олімпійський спорт в Україні.	2	2
10	Соціально-політичні, правові і економічні аспекти олімпійського спорту.	2	
11	Міжнародна система олімпійського руху.	2	
12	Олімпійський спорт і засоби масової інформації. Спортивні споруди і охорона навколишнього середовища в олімпійському спорті.	2	
14	Феномен спорту.	2	
15	Аматорство і професіоналізм у спорті.	2	
	Годин	30	10

1	2	3	4
ПРОФЕСІЙНИЙ СПОРТ			
1	Професійний спорт як навчальна дисципліна.	2	2
2	Професійний спорт як соціальне явище.	2	
3	Історія розвитку професійного спорту.	2	
4	Формування та розвиток професійного спорту (командні ігрові види).	2	2
5	Формування та розвиток професійного спорту (індивідуальні та індивідуально-командні види).	2	2
6	Система змагань у професійних видах спорту.	2	2
7	Система відбору новачків у професійному спорті.	2	
8	Економічні засади професійного спорту.	2	
9	Організаційно-правові засади професійного спорту.	2	
10	Розвиток професійного спорту в Україні.	2	2
	Годин	20	10
	Усього годин	50	20

ОЛІМПІЙСЬКИЙ СПОРТ

Тема 1. Олімпійський спорт як наукова і навчальна дисципліна.

Завдання для обговорення:

1. Предмет та об'єкти дисципліни «Олімпійський спорт».
2. Спорт як вид діяльності.
3. Основні терміни дисципліни «Олімпійський спорт».

Тема 2. Олімпійські ігри стародавньої Греції.

Завдання для обговорення:

1. Особливості фізичної культури у Стародавній Греції.
2. Агоністика стародавніх греків. Істмійські, Піфійські, Немейські та інші Атлетичні ігри Стародавньої Греції.
3. Спортивні споруди Стародавньої Греції.
4. Легенди та міфи щодо зародження давньогрецьких Олімпійських ігор.
5. Місце проведення, програма та учасники Олімпійських ігор Стародавньої Греції.
6. Причини занепаду давньогрецьких Олімпійських ігор.

Тема 3. Відродження олімпійських ігор сучасності. Діяльність П'єра де Кубертена.

Завдання для обговорення:

1. Спроби відновлення Олімпійських ігор у XVII-XIX століттях.
2. Археологічні розкопки Олімпії та їх значення для відродження Олімпійських ігор.
3. Передумови відродження Олімпійських ігор сучасності.
4. Діяльність та роль П'єра де Кубертена у відродженні сучасних Олімпійських ігор.
5. Міжнародний Атлетичний конгрес 1894 р. та його значення.

Тема 4. Міжнародна система олімпійського руху: принципи, структура і діяльність.

Завдання для обговорення:

1. Принципи олімпійського спорту.
2. Олімпійська хартія.
3. Цілі, завдання і політика МОК.
4. Членство в МОК. Діяльність МОК.
5. Міжнародні спортивні федерації.
6. Національні олімпійські комітети та їх роль в олімпійському спорті.
7. Міжнародна олімпійська академія, Олімпійський музей.

Тема 5. Президенти Міжнародного Олімпійського Комітету, їх роль у розвитку олімпійського спорту.

Завдання для обговорення:

1. Життя та діяльність Деметріуса Вікеласа.
2. Життя та діяльність П'єра де Кубертена.
3. Життя та діяльність Анрі де Байє-Латура.
4. Життя та діяльність Юханнеса Зігфріда Едстрема.
5. Життя та діяльність Ейвері Брендеджа.
6. Життя та діяльність Майкла Моріса Кілланіна.
7. Життя та діяльність Хуана Антоніо Самаранча.
8. Життя та діяльність Жака Роге.
9. Життя та діяльність Томаса Баха.

Тема 6. Періодизація Олімпійських ігор.

Завдання для обговорення:

1. Характеристика першого періоду Ігор Олімпіад (1896-1912 рр.).
2. I-V Ігри Олімпіади.

3. Характеристика другого періоду Ігор Олімпіад (1920-1948 рр.).
4. VII-XIV Ігри Олімпіади.
5. Характеристика третього періоду Ігор Олімпіад (1952-1988 рр.).
6. XV-XXIV Ігри Олімпіади.
7. Характеристика четвертого періоду олімпійського руху сучасності.
8. XXV-XXXII Ігри Олімпіади.
9. Хронологія зимових Олімпійських ігор.

Тема 7. Організація і проведення Олімпійських Ігор.

Завдання для обговорення:

1. Місце проведення ОІ.
2. Підготовка, програма і проведення ОІ.
3. Аналіз ігор XXV Олімпіади (1992 р.) в Барселоні.
4. Аналіз ігор XXVI Олімпіади (1996 р.) в Атланті.

Тема 8. Характеристика видів спорту, що включені до програми Ігор Олімпіад, зимових Олімпійських ігор та Всесвітніх ігор.

Завдання для обговорення:

1. На які групи поділяють види спорту залежно від характеру змагальної і тренувальної діяльності?
2. Принцип поділу видів спорту і дисциплін які складають зміст програм Ігор Олімпіад і зимових Олімпійських ігор.
3. Яка класифікація олімпійських видів спорту основана на аналізі структури рухових дій?
4. У чому полягає сенс поділу ігор Олімпіад на періоди і на які?
5. Який період Ігор Олімпіад характеризується стабільністю олімпійських програм?

Тема 9. Олімпійський спорт в Україні.

Завдання для обговорення:

1. Історія розвитку олімпійського спорту в Україні.
2. Президенти НОК України.
3. Стан олімпійського спорту в Україні – проблеми і перспективи.
4. Виступи спортсменів України на Іграх Олімпіад (після 1952 р.).
5. Виступи спортсменів України на зимових Олімпійських іграх (після 1956 р.).
6. Виступи спортсменів України на юнацьких Олімпійських іграх
7. Виступи спортсменів України в Параолімпійських іграх.

Тема 10. Соціально-політичні, правові і економічні аспекти олімпійського спорту.

Завдання для обговорення:

1. Єдність олімпійського руху – головне завдання МОК.
2. Діяльність МОК в останні роки.
3. Боротьба з апартеїдом в спорті.
4. Боротьба із застосуванням допінгу в спорті.
5. Економічна діяльність МОК.
6. Міжнародна рекламно-спонсорська програма «ТОП».
7. Програми співробітництва з телевізійними компаніями.
8. Джерела та розподіл прибутків МОК.
9. Ліцензування у фінансуванні ОС.

Тема 11. Міжнародна система Олімпійського руху.

Завдання для обговорення:

1. Правовий статус МОК.
2. Олімпійська система і ООН.
3. Європа і спорт.
4. Правова база сучасної олімпійської системи.

Тема 12. Олімпійський спорт і засоби масової інформації. Спортивні споруди і охорона навколишнього середовища в олімпійському спорті.

Завдання для обговорення:

1. Олімпійський спорт і засоби масової інформації.
2. Проблеми діяльності ЗМІ в олімпійському спорті.
3. Вимоги до спортивних споруд для проведення ОІ.
4. Будівництво і підготовка спортивних споруд до ОІ.
5. Використання спортивних споруд після закінчення ОІ.
6. Олімпійський спорт і охорона навколишнього середовища.

Тема 13. Досвід побудови олімпійської підготовки в світі.

Завдання для обговорення:

1. Підходи до побудови олімпійської підготовки.
2. Розвиток основ централізованої підготовки в олімпійському спорті.
3. Розвиток зарубіжних центрів олімпійської спортивної підготовки і спортивної науки.
4. Науково-методичне і медичне забезпечення спортивної підготовки в зарубіжних країнах.

5. Система змагань і відбір до збірних команд зарубіжних країн.

Тема 14. Феномен спорту.

Завдання для обговорення:

1. Вступні визначення щодо джерел і визначальних рис спорту.
2. Різноманіття видів спорту.
3. Спортивні результати як атрибут спорту. Фактори і тенденції їх динаміки.
4. Типи критеріїв спортивних результатів. Історичні тенденції динаміки спортивних досягнень.
5. Загальні фактори динаміки спортивних результатів і її тенденції.
6. Основні функції й функціональні зв'язки спорту в системі соціальних явищ.

Тема 15. Ампаторство і професіоналізм у спорті.

Завдання для обговорення:

1. Уявлення щодо спортсменів-аматорів і професіоналів.
2. Професіоналізація олімпійського спорту.
3. Особливості професійного спорту.

ПРОФЕСІЙНИЙ СПОРТ

Тема 1. Професійний спорт як навчальна дисципліна.

Завдання для обговорення:

1. Предмет і основні завдання дисципліни.
2. Характеристика змісту дисципліни.
3. Основні поняття (терміни).
4. Стан і перспективи розвитку професійного спорту в Україні:
  - а) професійний спорт в Російській Імперії;
  - б) професійний спорт в Радянській Росії;
  - в) професійний спорт в СРСР;
  - г) професійний спорт в Україні.

Тема 2. Професійний спорт як соціальне явище.

Завдання для обговорення:

1. Професійний спорт як соціальне явище.
2. Позитивні і негативні риси професійного спорту.
3. Соціальні функції професійного спорту.
4. Міжнародні спортивні організації та професійний спорт.
5. Держава і професійний спорт (Американська, Європейська і Азіатсько-латиноамериканська моделі ПС).

6. Професійний спорт у сучасному суспільстві.

Тема 3. Історія розвитку професійного спорту.

Завдання для обговорення:

1. Професіоналізм у спорті стародавньої Греції.
2. Професіоналізм у спорті в новітній час.
3. Розвиток професійного спорту в США.
4. Розвиток професійного спорту в Європі.
5. Розвиток професійного спорту в Азії та Африці.
6. Роль ЗМІ у формуванні та розвитку професійного спорту.

Тема 4. Формування та розвиток професійного спорту (командні ігрові види).

Завдання для обговорення:

1. Формування та розвиток бейсболу.
2. Формування та розвиток американського футболу.
3. Формування та розвиток баскетболу.
4. Формування та розвиток хокею.
5. Формування та розвиток футболу.

Тема 5. Формування та розвиток професійного спорту (індивідуальні та індивідуально-командні види).

Завдання для обговорення:

1. Формування та розвиток боксу.
2. Формування та розвиток тенісу.
3. Формування та розвиток велосипедного спорту.
4. Формування та розвиток автомобільного спорту.

Тема 6. Система змагань у професійних видах спорту.

Завдання для обговорення:

1. Чинники економічної ефективності систем змагань у ПС.
2. Порівняльний аналіз систем змагань у НБА, ГБЛ, НФЛ та НХЛ.
3. Системи змагань в інших видах спорту:
  - а) система змагань у тенісі;
  - б) система змагань у боксі;
  - в) система змагань у велоспорті;
  - г) система змагань у автоспорті;
  - д) система змагань у легкій атлетиці.

Тема 7. Система відбору новачків у професійному спорті.

Завдання для обговорення:

1. Сутність системи «драфт» і її вплив на економічну ефективність діяльності у ПС (драфт-лотерея, драфт-розширення, драфт-відмов).

2. Відбір новачків в НБА.

3. Система відбору спортсменів в ГБЛ.

4. Особливості відбору новачків в НФЛ.

5. Відбір новачків в НХЛ.

6. Відбір пілотів до гонок «Формула-1».

7. Система відбору велогонщиків до участі у професійних шосейних гонках.

8. Особливості відбору спортсменів у професійному боксі.

9. Система відбору спортсменів у професійному тенісі.

Тема 8. Економічні засади професійного спорту.

Завдання для обговорення:

1. Специфіка бізнесу у професійному спорті.

2. Джерела прибутків у професійному спорті.

3. Статті видатків у професійному спорті.

Тема 9. Організаційно-правові засади професійного спорту.

Завдання для обговорення:

1. Ліга як основна структурна одиниця професійного спорту.

2. Організаційна структура професійного спортивного клубу (команди).

3. Основи правового регулювання у професійному спорті.

4. Правові основи професійного спорту в Європі.

5. Трудові взаємовідносини у професійному спорті.

6. Система заходів обмеження прав спортсменів.

7. Асоціації спортсменів професійних ліг.

Тема 10. Розвиток професійного спорту в Україні.

Завдання для обговорення:

1. Які види професійного спорту культивувалися в Україні наприкінці ХІХ – поч. ХХ ст.?

2. Кого з відомих спортсменів-професіоналів кінця ХІХ – поч. ХХ ст. ви знаєте?

3. Які організаційні форми професійного спорту існували в Україні наприкінці ХІХ – початку ХХ ст.?

4. Який стан професійного спорту був в СРСР до середини 1980-х рр.?

5. Які зміни відбулися в СРСР у ставленні фахівців спорту і суспільства в цілому до професійного спорту наприкінці ХХ ст.?
6. Які напрями розвитку професійного спорту склалися в Україні після розпаду СРСР і утворення на його теренах незалежних країн?
7. Як адаптувалися українські спортсмени в іноземних спортивних клубах?
8. Як вплинув масовий від'їзд висококваліфікованих спортсменів на стан розвитку цих видів спорту в Україні?
9. Як протікав процес професіоналізації українського велоспорту?
10. Як протікав процес професіоналізації українського футболу?
11. Як протікав процес професіоналізації українського баскетболу?
12. Як протікав процес професіоналізації боксу в Україні?
13. Як протікав процес професіоналізації тенісу в Україні?
14. Розкрити шляхи подальшого розвитку професійного спорту в Україні.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 4

МОДУЛЬ 1

Змістовий модуль 1. ОЛІМПІЙСЬКИЙ СПОРТ

Назва теми	Кількість годин									
	усього	Денна форма				усього	Заочна форма			
		у тому числі					у тому числі			
		л.	семін.	інд.	с.р.		л.	семін.	інд.	с.р.
Тема 1. Олімпійський спорт як наукова і навчальна дисципліна.		2	2		2					2
Тема 2. Олімпійські ігри Стародавньої Греції.		2	2		2		1	1		4
Тема 3. Відродження Олімпійських ігор сучасності. Діяльність П'єра де Кубертена.		2	2		2		1	1		4
Тема 4. Міжнародна система олімпійського руху: принципи, структура і діяльність.		2	2		2		2	2		4
Тема 5. Президенти Міжнародного олімпійського комітету, їхня роль у розвитку олімпійського спорту.		2	2		6					6
Тема 6. Періодизація Олімпійських ігор.		2	2		6		2	2		8
Тема 7. Організація і проведення Олімпійських ігор.		2	2		4					8
Тема 8. Характеристика видів спорту, що включені до програми Ігор Олімпіад, зимових Олімпійських ігор та Всесвітніх ігор.		2	2		6		2	2		6
Тема 9. Олімпійський спорт в Україні.		2	2		6		2	2		6

Назва теми	Кількість годин									
	усього	Денна форма				Заочна форма				
		у тому числі				усього	у тому числі			
		л.	семін.	інд	с.р.		л.	семін.	інд	с.р.
Тема 10. Соціально-політичні, правові і економічні аспекти олімпійського спорту.		2	2		4					10
Тема 11. Міжнародна система олімпійського руху.		2	2		4					12
Тема 12. Олімпійський спорт і засоби масової інформації. Спортивні споруди і охорона навколишнього середовища в олімпійському спорті.		2	2		4					6
Тема 13. Досвід побудови олімпійської підготовки в світі.		2	2		6					12
Тема 14. Феномен спорту.		2	2		2					6
Тема 15. Аматорство і професіоналізм у спорті.		2	2		4					6
Усього годин	120	30	30		60		10	10		100

МОДУЛЬ 2
Змістовий модуль 1. ПРОФЕСІЙНИЙ СПОРТ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л.	семін.	інд.	с.р.		л.	семін.	інд.	с.р.
Тема 1. Професійний спорт як навчальна дисципліна.		2	2		2					2
Тема 2. Професійний спорт як соціальне явище.		2	2		2					2
Тема 3. Історія розвитку професійного спорту.		2	2		6		2	2		6
Тема 4. Формування та розвиток професійного спорту (командні ігрові види).		2	2		8		2	2		10
Тема 5. Формування та розвиток професійного спорту (індивідуальні та індивідуально-командні види).		2	2		8		2	2		10
Тема 6. Система змагань у професійних видах спорту.		2	2		8		2	2		8
Тема 7. Система відбору новачків у професійному спорті.		2	2		2					6
Тема 8. Економічні засади професійного спорту.		2	2		4					8

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л.	семін.	інд.	с.р.		л.	семін.	інд.	с.р.
Тема 9. Організаційно-правові засади професійного спорту.		2	2		4					8
Тема 10. Розвиток професійного спорту в Україні.		2	2		6	2	2			10
Усього годин	90	20	20		50	10	10			70

5. ВИМОГИ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Самостійна робота студентів є основним засобом засвоєння навчального матеріалу у вільний від аудиторних занять час.

Зміст самостійної роботи студента визначається навчальною робочою програмою дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача. Викладач визначає обсяг самостійної роботи, узгоджує її з іншими видами навчальної діяльності, розробляє методичні засоби проведення поточного та підсумкового контролю, аналізує результати самостійної навчальної роботи кожного студента.

До самостійної роботи студента входить: уміння здійснювати пошук, аналіз і переробку інформації, отриманої з літературних джерел, інтернет-сайтів та ін.; проявляти творчий потенціал та інтелектуальні здібності під час написання контрольних робіт, доповідей на семінарах, рефератів, курсових робіт; здійснюючи підготовку до іспиту. Коротко це подано у табл. 6.

Таблиця 6

Самостійна робота студентів

№ пор.	Вид діяльності (для студентів денної/заочної форм навчання)	Кількість годин д/з
1	Підготовка до семінарських занять за темами семінарів (Олімпійський спорт).	50/90
2	Підготовка до семінарських занять за темами семінарів (Професійний спорт).	40/60
3	Письмові роботи.	20/20

Матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочим навчальним планом для засвоєння студентом у процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль разом з матеріалом, який було опрацьовано під час проведення аудиторних занять.

6. КОНТРОЛЬ ЗА ЯКІСТЮ НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна оцінюється за модульно-рейтинговою системою. Вона складається з двох модулів. Система оцінювання спрямована на стимулювання систематичного вивчення студентом матеріалу навчальної дисципліни.

Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100-бальною шкалою за семестр. Протягом вивчення дисципліни студент накопичує бали у процесі поточного й підсумкового (модульного) оцінювання.

Для успішного складання екзамену студентом повинно бути набрано не менше 60 балів.

Форми контролю:

1. *Поточний контроль:* усне опитування на заняттях, тестування з теми.

2. *Підсумковий (модульний) контроль:* у формі контрольної роботи, тестування з тем змістового модулю тощо.

3. *Семестровий контроль* – іспит.

Методи контролю. У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів методи контролю поділяються на методи усного та письмового контролю, комп'ютерного тестування, методи самоконтролю.

Методи усного та письмового контролю:

1. Контрольна робота, короткий письмовий контроль та тестування з ключових питань курсу під час лекцій або семінарських занять.

2. Усне опитування з питань винесених на обговорення або самостійне вивчення, перевірка знань під час практичних робіт.

3. Перевірка конспектів з питань, винесених для самостійного вивчення.

4. Перевірка робіт, виконаних самостійно за завданням викладача.

5. Перевірка доповідей та рефератів під час консультацій з організації самостійної роботи студентів.

6.1. Організація та проведення модульного контролю

Модульний контроль з дисципліни «Олімпійський і професійний спорт» представлений у вигляді *контрольної роботи*. Вимоги до проведення контрольної роботи: письмове завдання.

Поточний контроль здійснюється на практичних (переважно семінарських) заняттях.

Методика оцінювання успішності вивчення дисципліни подана у таблицях: розподіл балів за результатами навчання (табл. 7); система оцінювання відповідно до структури дисципліни (табл. 8); шкала оцінювання за результатами модульного контролю (табл. 9).

Таблиця 7

Розподіл балів, що отримують студенти

Модуль	Поточне оцінювання		Підсумковий (модульний) контроль	Сума балів	Форма підсумкового контролю
	Лекції, семінари	Реферат			
М1. 3М1.	30	20	50	100	Залік
М2. 3М1.	30	20	50	100	Іспит

Таблиця 8

Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності	Макс. к-ть балів 1 сем. / 2 сем.	Модуль 1. Змістовий модуль 1		Модуль 2. Змістовий модуль 1		ΣМакс. к-ть балів
		к-ть	макс. к-ть (б)	к-ть	макс. к-ть (б)	
Відвідування лекцій	1/1,5	15	15	10	15	30
Відвідування семінарів	1/1,5	15	15	10	15	30
Робота на семінарському занятті (доповідь, виступ з рефератом, дискусія, відповідь на питання) та/або самостійна робота	10	2	20	2	20	40
Контрольна робота	50	1	50	1	50	100
Усього			100		100	μ 100

Примітка: розраховано на 1 рік: лекцій – 50 год; семінарів – 50 год; самостійна робота – 110 год.

**Шкала оцінювання успішності студентів під час підсумкового
(модульного) контролю**

Оцінка	Кількість балів
Відмінно Засвоєння теоретичного/практичного матеріалу в повному обсязі з незначною кількістю (1-2) несуттєвих помилок (вищий рівень)	45-50
Дуже добре Засвоєння теоретичного/практичного матеріалу майже в повному обсязі/зі значною кількістю несуттєвих помилок (3-4) (вище середнього рівня)	38-44
Добре Засвоєння теоретичного/практичного матеріалу в неповному обсязі/ незначна кількість (1-2) суттєвих помилок (середній рівень)	30-37
Задовільно Засвоєння теоретичного/практичного матеріалу в неповному обсязі/ значна кількість (3-5) суттєвих помилок/недоліків (нижче середнього рівня)	25-29
Достатньо Засвоєння теоретичного/практичного матеріалу в неповному обсязі, але є достатніми і задовольняють мінімальні вимоги за результатами навчання (нижче середнього рівня)	18-24
Незадовільно Засвоєння теоретичного/практичного матеріалу є недостатнім і не задовольняє мінімальні вимоги за результатами навчання. З можливістю повторного складання модулю (низький рівень)	11-17
Незадовільно З обов'язковим повторним курсом модулю (знання/вміння відсутні)	0-10

Завдання для контрольної роботи

Модуль 1. Олімпійський спорт

1. Диференціація спорту як виду діяльності.
2. Охарактеризувати поняття «олімпізм», «олімпійський рух», «олімпійський спорт».
3. Охарактеризувати поняття «олімпійська символіка». Навести атрибути олімпійської символіки.
4. В якому році і де відбулись перші ОІ сучасності? Дати загальну характеристику.
5. В якому році і де відбувся I Міжнародний атлетичний конгрес? Навести результати роботи конгресу.
6. В які роки не проводились ОІ? Яка причина?
7. Основний правовий документ МОК? Де і коли прийнятий?
8. Скільки розділів має Олімпійська хартія і чому присвячений кожний з них?
9. Скільки було президентів МОК за всю історію сучасного ОР? Навести прізвища і роки роботи в якості президента МОК.
10. Хто є чинним президентом МОК і з якого року?
11. Хто бере участь у підготовці та проведенні ІО та ЗОІ?
12. За що відповідає МСФ під час підготовки і проведення ОІ?
13. За якими критеріями МОК включає види спорту до програми ІО та ЗОІ?
14. За якими критеріями вид спорту визнається олімпійським?
15. Які види спорту відносяться до неолімпійських?
16. Хто може бути обраним членом МОК?
17. В якому році МОКом був визнаний НОК України?
18. Завдання, що виконують НОК.
19. Навести прізвища всіх президентів НОК України.
20. З якими проблемами стикнувся МОК впродовж розвитку олімпійського руху?
21. З якого року ЗОІ проводяться окремо від ІО?
22. Як називається, в якому році і ким заснована організація, яка здійснює координацію боротьби з використанням допінгу у спорті?
23. Структура прибутків МОК.
24. Структура розподілу прибутків МОК.

25. Визначення «спортсмен-аматор» і «спортсмен-професіонал» до 1974 р.

Модуль 2. Професійний спорт

1. Навести визначення поняття «професійний спорт».
2. Дати визначення поняття «спортсмен-професіонал».
3. Навести визначення поняття «професійна спортивна ліга», «асоціації спортсменів професійних ліг».
4. Навести визначення поняття «професійний спортивний клуб (команда)».
5. Дати визначення поняття «маркетинг», «спонсорство».
6. Який провідний принцип розвитку професійного спорту?
7. Що є критерієм визначення професіоналізму в спорті?
8. Охарактеризувати позитивні риси професійного спорту.
9. Охарактеризувати негативні риси професійного спорту
10. Назвати притаманні професійному спорту, загальні та специфічні соціальні функції.
11. Навести ключові ознаки економічної ефективності систем змагань у професійному спорті.
12. Що таке система «драфт» і її сутність?
13. Що таке «драфт-лотерея»?
14. Навести джерела прибутків у професійному спорті.
15. Навести специфічні особливості бізнесу у професійному спорті.
16. Навести чинники, які впливають на відвідуваність змагань.
17. Що розуміється під ліцензуванням у професійному спорті?
18. Статті видатків у професійному спорті.
19. Що є основною структурною одиницею професійного спорту?
20. Який орган є найвищим органом влади професійної ліги? Хто входить до її складу? Хто очолює спортивну професійну лігу?
21. Як побудована інфраструктура ліг у професійному спорті?
22. Основний документ, що регламентує діяльність ліги?
23. Що є низовою складовою ланкою ліги (асоціації)?
24. Основний документ, що регламентує діяльність професійного спортивного клубу?
25. Як регулюються правові взаємовідносини у професійному спорті?

6.2. Організація та проведення семестрового контролю

Семестровий контроль з дисципліни «Олімпійський і професійний спорт» здійснюється наприкінці 1-го семестру у формі *заліку*, наприкінці 2-го семестру у формі *іспиту*.

Вимоги щодо оцінювання рівня та якості засвоєння навчального матеріалу з дисципліни подано у табл. 10, 11.

Таблиця 10

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Таблиця 11

Критерії оцінювання якості навчання (за даними табл. 10)

Оцінка	Кількість балів
Відмінно Засвоєння теоретичного/практичного матеріалу в повному обсязі з незначною кількістю (1-2) несуттєвих помилок (вищий рівень).	90-100
Дуже добре Засвоєння теоретичного/практичного матеріалу в повному обсязі зі значною кількістю (3-4) несуттєвих помилок (вище середнього рівня).	82-89

Оцінка	Кількість балів
Добре Засвоєння теоретичного/практичного матеріалу в неповному обсязі з незначною кількістю (1-2) суттєвих помилок (середній рівень).	74-81
Задовільно Засвоєння теоретичного/практичного матеріалу в неповному обсязі зі значною кількістю (3-5) суттєвих помилок/недоліків (нижче середнього рівня).	69-73
Достатньо Засвоєння теоретичного/практичного матеріалу в неповному обсязі, але достатнім, що задовольняє мінімальні вимоги за результатами навчання (нижче середнього рівня).	60-68
Незадовільно Засвоєння теоретичного/практичного матеріалу є недостатнім і не задовольняє мінімальні вимоги за результатами навчання. З можливістю повторного складання заліку/іспиту (низький рівень).	35-59
Незадовільно З обов'язковим повторним курсом (знання, вміння відсутні).	0-34

Перелік питань для семестрового контролю

«ОЛІМПІЙСЬКИЙ СПОРТ»

1. Витоки спорту Стародавньої Греції.
2. Олімпійські ігри Стародавньої Греції.
3. Занепад стародавніх Олімпійських ігор.
4. Спроби відродження Олімпійських ігор.
5. Конгрес 1894 р. і його роль у відродженні сучасного олімпійського руху.
6. Періодизація Ігор Олімпіад.

7. Загальна характеристика I періоду Ігор Олімпіад (1896-1912 рр.).
8. Загальна характеристика II періоду Ігор Олімпіад (1920-1948 рр.).
9. Загальна характеристика III періоду Ігор Олімпіад (1952-1988 рр.).
10. Початок IV періоду олімпійського руху сучасності.
11. Зимові Олімпійські ігри в системі олімпійського спорту.
12. Олімпійська Хартія – основний правовий документ олімпійського спорту.
13. Загальна структура міжнародної олімпійської системи.
14. МОК та основи його діяльності.
15. Міжнародні спортивні федерації.
16. НОК та основи їх діяльності.
17. Регіональні, континентальні та інші ігри.
18. Ігри Співдружності націй.
19. НОК в системі управління олімпійським спортом у різних країнах.
20. Президенти МОК та їх роль у розвитку олімпійського спорту.
21. Аматорство в олімпійському спорті.
22. Організація, проведення і програма Олімпійських ігор.
23. Основні напрямки діяльності МОК.
24. Демократизація МОК.
25. Комерціалізація олімпійського спорту.
26. Професіоналізація олімпійського спорту.
27. Олімпійський і масовий спорт.
28. Олімпійські ігри для інвалідів.
29. Олімпійський спорт і політика.
30. Участь жінок в олімпійському спорті.
31. СРСР і олімпійський рух.
32. Олімпійський рух в Україні.
33. Економічна діяльність МОК.
34. Фінансування олімпійського спорту в різних країнах.
35. Економічні програми організації і проведення Олімпійських ігор.
36. Характеристика легкої атлетики в програмах Ігор Олімпіад.
37. Характеристика циклічних видів спорту в програмах Ігор Олімпіад.
38. Характеристика швидкісно-силових видів спорту в програмах Ігор Олімпіад.

39. Характеристика складнокоординаційних видів спорту в програмах Ігор Олімпіад.
40. Характеристика спортивних єдиноборств в програмах Ігор Олімпіад.
41. Характеристика спортивних ігор в програмах Ігор Олімпіад.
42. Виступ спортсменів України на XXXII Іграх Олімпіади в Токіо.
43. Характеристика багатоборств у програмах Ігор Олімпіад.
44. Характеристика циклічних видів спорту, представлених у програмах зимових Олімпійських ігор.
45. Характеристика швидкісно-силових видів спорту, представлених у програмах зимових Олімпійських ігор.
46. Характеристика складнокоординаційних видів спорту, представлених у програмах Олімпіад і зимових Олімпійських ігор.
47. Характеристика спортивних ігор, представлених у програмах зимових Олімпійських ігор.
48. Характеристика багатоборств і комбінованих видів спорту, представлених у програмах зимових Олімпійських ігор.
49. Спортсмен в олімпійському спорті.
50. Спортивні споруди в олімпійському спорті.
51. Олімпійський спорт та охорона навколишнього середовища.
52. Олімпійський спорт і засоби масової інформації.
53. Проблеми допінгу в олімпійському спорті..
54. Проблеми суддівства в олімпійському спорті.
55. Дебют спортсменів України, як самостійної команди на Іграх Олімпіад.
56. Дебют спортсменів України, як самостійної команди на зимових Олімпійських іграх.
57. Україна на літніх і зимових Олімпійських іграх (1952-1992 рр).
58. Участь незалежної України в Олімпійських іграх.

«ПРОФЕСІЙНИЙ СПОРТ»

1. Уявлення про спортсменів-аматорів і професіоналів.
2. Професіоналізація олімпійського спорту.
3. Особливості професійного спорту.
4. Історія розвитку професійного спорту.
5. Професійний спорт у сучасному суспільстві.
6. Міжнародні спортивні організації і професійний спорт.

7. Держава і професійний спорт.
8. Основні фактори розвитку професійного спорту в США.
9. Цілі, завдання, функції, організація і управління професійним спортом.
10. Соціально-економічні аспекти сучасного професійного спорту в США.
11. Правові аспекти і трудові відносини у професійному спорті США.
12. Система цінностей американського суспільства і професійний спорт.
13. Тенденції розвитку американського професійного спорту.
14. Становлення і сучасний стан розвитку футболу.
15. Становлення і сучасний стан розвитку тенісу.
16. Становлення і сучасний стан розвитку автоспорту.
17. Становлення і сучасний стан розвитку мотоспорту.
18. Становлення і сучасний стан розвитку кінного спорту.
19. Становлення і сучасний стан розвитку гольфу.
20. Особливості розвитку професійного спорту в Європі.
21. Розвиток різних видів професіонального спорту в країнах Європи (футбол, хокей, баскетбол, велоспорт).
22. Спортсмени України в зарубіжному професійному спорті.
23. Роль видатних спортсменів у розвитку професійного спорту.
24. Відбір спортсменів у професійному спорті.
25. Підготовка спортсменів в ігрових видах спорту.
26. Особливості підготовки спортсменів у велоспорті та боксі.
27. Критерії економічної ефективності системи змагань у професійному спорті.
28. Система змагань в ігрових видах професійного спорту.
29. Система змагань в індивідуальних видах професійного спорту.
30. Проблеми адаптації спортсменів України в професійному спорті.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основний

1. Бріскін Ю. Спорт інвалідів у міжнародному олімпійському русі: монографія. – Львів: Край, 2006. – 346 с. (ISBN 966-547-206-2).
2. Спорт в Китае: история развития и современное состояние / В. Бурк // Наука в олимпийском спорте. – 2014. – № 1. – С. 54-59. – Режим доступа: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NOS_2014_1_11.
3. Система научного и медицинского обеспечения спортсменов олимпийской команды Китая / Ву Хау // Наука в олимпийском спорте. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.nbuv.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/NOS/2009_2/NvOS_2_2009_arts_pdf/Art_3.pdf.
4. Гуськов С.И. Организационные и социально-экономические основы развития профессионального спорта в США: автореф. дис. д-ра пед. наук. – К., 1992. – 46 с.
5. Гуськов С.И. Профессиональный спорт: учебник для вузов / С.И. Гуськов, В.Н. Платонов, М.М. Линец, Б.Н. Юшко. – К.: Олимпийская литература, 2000. – 392 с.
6. Развитие основ централизованной подготовки спортсменов в олимпийском спорте / Козлова Н.А. // Физическое воспитание студентов. – № 1. – 2012. – С. 47-49.
7. Профессиональный бокс: персоны, факты, цифры / И. Левенштейн // Команда – плюс. – 2003. – № 3. – С. 58-62.
8. Професійний спорт як навчальна дисципліна / М.М. Линець // Актуальні проблеми розвитку фізичної культури і спорту у ВНЗ України: Збірник наукових праць. – Львів., 1998. – С. 71–73.
9. Павлюк Є.О. Олімпійський і професійний спорт: навчальний посібник / Є.О. Павлюк, Є.М. Свіргунець. – Хмельницький: ХНУ, 2010. – 254 с.
10. Олимпийская подготовка национальной команды США: победы, поражения, проблемы / В.Н. Платонов, С. Масри // Наука в олимп. спорте. – 2004. – № 2. – С. 30-35.
11. Платонов В.Н. Олимпийский спорт: в 2 т. / В.Н. Платонов и др.; под общ. ред. В.Н. Платонова. – Киев: Олимп. л-ра, 2009. – Т. 1. – 736 с. (ISBN 978-966-8708-15-2).

12. Платонов В.Н. Олимпийский спорт: в 2 т. / В.Н. Платонов и др.; под общ. ред. В.Н. Платонова. – Киев: Олимп. л-ра, 2009. – Т. 2. – 696 с. (ISBN 978-966-8708-17-6).

13. Професіоналізація олімпійського спорту / В.М. Платонов // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2005. – № 1. – С. 3-9.

14. Платонов В.Н. Енциклопедія Олімпійського спорту України / за ред. В.М. Платонова. – Київ: Олімпійська література, 2005. – 464 с. (ISBN 966-7133-71-0).

15. Платонов В.Н. Энциклопедия Олимпийского спорта: в 5 т. / под общ. ред. В.Н. Платонова. – Киев: Олимпийская литература, 2004.

16. Решение проблем современной молодежи средствами олимпийского образования / Е.Н. Приступа, Ю.А. Брискин, М.П. Питын // Sportul Olimpic și sportul pentru toți: materialele Congresului Șt. Intern. – Chișinău, 2011. – №. 1. – С. 148-151.

17. Хавин В.Н. Все об олимпийских играх. – 2 изд., доп. – М.: ФиС, 1979. – 607 с.

18. Особливості олімпійської підготовки спортсменів у зарубіжних країнах / О. Шинкарук // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві: зб. наук. пр. – 2012. – № 1(17). – С. 126-130.

Допоміжний

1. Бріскін Ю. Адаптивний спорт. Спеціальні Олімпіади: навч. посіб. – Львів : Ахілл, 2003. – 128 с. (ISBN 966-7617-51-3).

2. Проблеми реалізації олімпійської освіти в умовах загальноосвітніх навчальних закладів / Юрій Бріскін, Мар'ян Пітин // Фізична культура, спорт та здоров'я нації. – 2011. – Вип. 12, Т. 1. – С. 13-17.

3. Бубка С.Н. Олімпійське сузір'я України: атлети / С.Н. Бубка, М. М. Булатова. – К. : Олимпийская л-ра, 2010. – 166 с.

4. Булатова М.М. Культурное наследие Древней Греции и Олимпийские игры / М.М. Булатова, С.Н. Бубка. – К.: Олимпийская л-ра, 2012. – 408 с.

5. Олимпизм Пьера де Кубертена и исторические перспективы реализации его идей / Н.Н. Визитей, В.А. Монолаки // Наука в олимпийском спорте. – 2013. – № 3. – С. 5-15.

6. Воробйов П.Г. На славу спорту і в ім'я честі: Нариси про олімпійські види спорту / П.Г. Воробйов, М.И. Фірсель. – К., 1976. – 264 с.

7. Голощапов Б.Р. История физической культуры и спорта: учеб. пособие; 4-е изд., испр. – М.: Издательский центр «Академия», 2007 – 312 с.
8. Заседа І. Олімпійські нариси. – К., 1957. – 140 с.
9. Заседа І. Олімпійці. – К., 1975. – 224 с.
10. Олимпийская хартия / Міжнародний олімпійський комітет. – К.: Олімп, л-ра, 1999. – 96 с.
11. Лига начинается с драфта / И. Ярчук // Мой спорт. – 2004. – № 10. – С. 89-90.

Електронні ресурси

1. НОК України. Режим доступу до ресурсу: <http://noc-ukr.org/>.
2. Новини НОК України. Режим доступу до ресурсу: <http://noc-ukr.org/news/>.

Навчально-методичне видання

ОЛІМПІЙСЬКИЙ І ПРОФЕСІЙНИЙ СПОРТ

Методичні вказівки
до вивчення дисципліни
для студентів спеціальності
017 «Фізична культура і спорт»
освітнього рівня бакалавр
денної і заочної форм навчання

Укладач **КИСЕЛЕВСЬКА** Світлана Михайлівна

Випусковий редактор *В.С. Сасько*
Комп'ютерне верстання *Д.М. Ніколаєвич*

Підписано до друку 03.10.2022. Формат 60x84_{1/16}
Ум. друк. арк. 2,56. Обл.-вид. арк. 2,75.
Електронний документ. Вид. № 64/III-22

Видавець і виготовлювач:
Київський національний університет будівництва і архітектури
Повітрофлотський проспект, 31, Київ, Україна, 03037

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів
видавничої справи ДК № 808 від 13.02.2002 р.